

Abonnement

Ønsker du at abonnere på tidsskriftet kan du bestille det online på www.dafolo-online.dk. Husk at oplyse navn, adresse, ansættelsessted og EAN nummer

Tidsskriftet koster 125,- ved bestilling af et enkelt nummer og 350,- ved bestilling af tre numre.

Ønsker du selv at bidrage med artikler til tidsskriftet kan du klikke ind på vores hjemmeside www.cepra.dk. Her finder du skrivemånel, oplysninger om de formelle krav og deadlines under menupunktet "Tidsskrift".

Redaktion

Videncenterleder Tanja Miller, Professor Palle Rasmussen, Lektor Anni Stavnskær Pedersen, Lektor Helle Schjoldager

Design *Clienti*
Tryk *Dafolo*
Oplag 500 stk.

Udgivet af

CEPRA, Udvikling og Innovation, UCN
Selma Lagerløfs Vej 2
9220 Aalborg
www.cepra.dk

Henvendelse om Tidsskrift for Evaluering i
Praksis rettes til mail: yvm@ucn.dk eller på
tlf.: 72 69 03 35

ISSN 1903-8143

ISBN 978-87-991408-3-1

FORORD

Dette temanummer handler om Bologna – processen og hvilken betydning de politiske langsigtede visioner og beslutninger har for uddannelsessystemet primært i Danmark.

Europæiske undervisningsministre har siden 1999 mødtes kontinuerligt med henblik på at formulere principper og visioner for udvikling af uddannelsessystemerne i Europa. Det bærende princip har fra begyndelsen været at skabe fælles retningslinjer og standarder, således at studerende og færdiguddannede frit kan vælge uddannelse og arbejde i hele Europa. Det næste store skridt var at sammentænke udvikling af uddannelse med udvikling af økonomien, hvilket er blevet skærpet retorisk i forbindelse med finanskrisen. Men hvordan påvirker det den enkelte institution, ansatte eller studerende at været blevet gjort til en del af en større politisk og økonomisk "plan"?

1 "Bologna – processen og vurdering af læring" er skrevet af Tanja Miller, Videncenterleder, CEPRA, UCN. Artiklen beskriver hvad Bologna- processen indeholder og intentionerne med dem. Artiklen beskæftiger sig med hvad Bolognaprocessen er og med, hvilken betydning indholdet heri har i forhold til anvendelse af taksonomier, formulering af læringsmål og didaktiske overvejelser på den baggrund. Og endelig rejser den spørgsmålet om, hvorvidt implementeringens gangart er vigtig og diskuterer i den forbindelse om det er muligt at skabe forandringer af denne karakter uden dybdelæring hos de involverede.

s4

Bologna processen

s11

Standarder for kvalitet

s19

Process tracing

s26

Skolemodenhedstest

s34

Den formative evaluering

s42

Hvordan hænger det sammen?

s48

Evalueringssontologi

2 "Når europæiske standarder for kvalitet skal give mening lokalt" er skrevet af lektor Bente Bjørnholt, ph.d. Institut for Statskundskab, Aalborg universitet. Artiklen sætter fokus på et af produkterne af Bologna processerne – nemlig ENQA. Et af de væsentligste formål med ENQA's kvalitetsnøgle er via måling at sikre kvaliteten af undervisningen på Europas videregående uddannelser. Men måling af undervisningskvalitet er vanskelig. Hvad er 'gode' kvalitetsmål, hvordan udvikler man dem, så de giver mening lokalt og ikke mindst, så vi sikrer den opbakning blandt underviserne, som er helt afgørende for, at standarderne bliver mere end blot symbolske? Det er nogle af spørgsmålene, som besvares i denne artikel.

3 "Test af programteori med process tracing som metode" er skrevet af lektor Vibeke Normann Andersen ph.d. og Institutleder Povl Skov Dahl ph.d., Statskundskab Syddansk Universitet. Bologna-processerne har bl.a. ført til ambitiøse evalueringer af effekter af indsatser. Som eksempel kan nævnes kvalitetsrapporter på skoleområdet. Artiklen beskæftiger sig med teoribaseret evaluering, som har fokus på hvorfor og under hvilke betingelser et program lykkes eller mislykkes. I denne artikel præsenteres process tracing, som et metodisk redskab, der kvalitativt kan belyse sammenhængen mellem en indsats og resultatet heraf. Ved at være eksplicit omkring forventninger til sammenhænge mellem en indsats og dennes resultat, opstille alternative forventninger og teste disse forventninger ved at genskabe empiriske begivenheder, præsenteres med process tracing en kvalitativ metodisk tilgang til programteoretiske evalueringer.

4 "Evaluering og skolemodenhedstest på Emdrupborg forsøgsskole" er skrevet af Christian Ydesen, ph.d., DPU. Artiklen viser, at evaluering og selektion er ikke nogen ny foreteelse i den danske folkeskole. Denne artikel kaster et blik på evaluering- og selektionspraksissen på Emdrupborg forsøgsskole, der blev etableret i 1948. Endvidere påviser artiklen, at lærerevalueringer let kan komme til at gøre brug af underlødige og problematiske kategoriseringer og forestillinger om årsagssammenhænge.

5 "Hvordan oplever eleverne den formative evaluering i praksis?" er skrevet af cand. psyk. Marie Gran Aspunvik, Oslo Kommune. Udgangspunktet for artiklen er en undring over hvordan elever i skolen oplever formativ evaluering. "Evaluering for læring" er et populært begreb

i den norske skole i dag, og et lovkrav i Opplæringsloven. Problemformuleringen stiller spørgsmål ved den formative evalueringens betydning for elevens læring, selvudvikling og samspejlet mellem eleven og omverdenen.

6 "Kvalitet som afsæt for evaluering af det pædagogiske læringsmiljø Early Childhood Environment Rating Scale" er skrevet af Karsten Skytte og Torben Næsby, Lektorer på Pædagoguddannelsen, UCN. Artiklen beskæftiger sig med dagtilbudsområdet og kvalitetsudvikling af den pædagogiske praksis. Med indførelsen af læreplaner i dagtilbud og indholdsplaner i SFO'er krævet om, at det pædagogiske arbejde systematisk målsættes og evalueres aktualiseret. Evalueringen skal ses i et fremadrettet perspektiv og sigter mod udvikling af kvaliteten af den pædagogiske praksis. Hvis en evaluering af denne karakter skal give mening, er der umiddelbart tre spørgsmål, der trænger sig på: Hvad er pædagogisk kvalitet? Hvordan kan man synliggøre kvalitet gennem evaluering af pædagogisk praksis? Hvordan kan resultaterne anvendes til yderligere kvalitetsudvikling? Artiklen præsenterer en gennemprøvet evalueringmetode, ECERS, som et svar på de tre spørgsmål.

7 "Evalueringssontologi – evaluering under udviklingspsykologisk lup" er skrevet af cand. psyk. Pero Miskovic Larsen, Rehabiliteringscentret for flygtninge (RCF), Aalborg. Artiklens fokus er rettet mod commonsense- eller hverdagsevalueringer og de aspekter og processer ved denne evalueringsform, der ligger i relationen og udgør essensen i al udvikling og læring i enhver livspraksis. I kort form kan dens indhold beskrives som en integration af egne og andres vurderinger, der finder sted i livspraksis. Ud over det er formålet med artiklen at sætte fokus på de evalueringsområder, der ikke er tematiseres som evaluering i udviklingspsykologisk faglitteratur.

God fornøjelse
Redaktør Tanja Miller
 Videncenterleder
 CEPRA, Uo-I, UCN